

Je konektivita Natury 2000 lepší na mezistátních nebo vnitrostátních administrativních hranicích?

Natura 2000 v EU představuje skoro 1 mil. km² a přibližně 26 tis. lokalit. Jedním z hlavních cílů směrnice o stanovištích je dobrá ekologická soudržnost (ecological coherence) této soustavy. V uvedené směrnici však není definice, co tímto pojmem rozumět. V člancích 3 a 10 je uvedeno, že se vztahuje k zlepšování a péči o krajinné prvky. Součástí ekologické soudržnosti je spojitost (konektivita) mezi naturovými lokalitami. Tato spojitost je zvláště důležitá u příhraničních lokalit, které jsou stanoveny různými státními autoritami, navíc dle odlišných metodologií.

V ekologii se spojitost skládá ze dvou prvků: fyzických vazeb mezi prvky krajinné struktury a funkční konektivity. V tomto článku se rozlišují termíny „propojenost“ (connectedness), označující prostorové vztahy mezi hranicemi naturových lokalit, a „spojitost“ (connectivity), označující funkční konektivitu. Předpokládá se, že propojenost je klíčovým faktorem pro spojitost.

Autoři v jiném článku analyzovali spojitost mezi hranicemi jednotlivých států (Opermanis, O., MacSharry, B., Aunins, A., Šípková, Ž., 2012: Connectedness and connectivity of the Natura 2000 network of protected areas across country borders in the European Union. *Biological Conservation* 153, 227-238.). V tomto článku se zaměřili na spojitost soustavy Natura 2000 uvnitř státních hranic, ale výhradně u takových federálních členských států EU, v nichž mají jednotlivé administrativní celky silné legislativní pravomoci, a tím i vliv na utváření Natury 2000. Jednalo se o Německo, Itálii, Španělsko a Rakousko.

Bylo analyzováno 102 interních hranic, pro analýzu byla využita data od Evropské agentury pro životní prostředí (EEA) a od členských států (Standard Data Forms). Pro analýzu byla využita úroveň NUTS-2. Použitá metodika odpovídala metodice popsané ve výše uvedeném článku.

Využitelné výstupy:

Propojenost se ukázala větší na vnitrostátních hranicích než na mezistátních v případě Španělska, Itálie a Německa, v Rakousku se takovýto závěr neprokázal.

Co se týče konektivity, překvapivě na vnitrostátních hranicích byla ve všech zemích nižší než na mezistátních. Vysvětlením mohou být geografické důvody, totiž že dobrá konektivita prostě z objektivních důvodů není možná. V Itálii a Španělsku se mezistátní vnitrozemské hranice nacházejí téměř výhradně v homogenních horských oblastech (alpy, Pyreneje), zatímco vnitrostátní hranice v nížinách, v relativně heterogenních mozaikovitých krajinách, kde je pravděpodobnější, že sousedící lokality, zvláště jsou-li malé, budou mít odlišná stanoviště a hostit odlišné druhy. V případě Německa může hrát roli to, že jeho naturové lokality jsou poměrně malé, což opět ztěžuje možnost dosažení vysoké míry konektivity.

Autoři dále konstatovali vliv koordinační role centrální vlády. Zatímco ve Španělsku, Německu i Itálii existovaly koordinační mechanismy při přípravě Natury 2000, v Rakousku byla odpovědnost za navrhování lokalit výhradně na regionálních úřadech, a navíc chyběly i jakékoliv standardy či směrnice.

Zdroj: Opermanis O., MacSharry B., Evans D., Šípková Ž. 2013: Is the connectivity of the Natura 2000 network better across internal or external administrative borders? *Biological Conservation* 166: 170-174.

Zadal: Lenka Vokasová

URL zdroje: <http://forumochranyprirody.cz/je-konektivita-natury-2000-lepsi-na-mezistatnich-nebo-vnitrostatnich-administrativnich-hranicich>